

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

MOHÁCS TÉRSÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAM

Mohács Térségi Általános Iskola (Széchenyi Iskola)
és
Mohács Térségi Általános Iskola Sátorhelyi Telephelye
Mohács Térségi Általános Iskola Brodarics Téri Telephelye
Mohács Térségi Általános Iskola Völgyesi Jenő Tag Általános Iskolája

Köszöntő helyett....

**„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye,
csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni.”**

/Maria Montessori/

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	6
Az iskola küldetésnyilatkozata	6
Az iskola jövőképe	7
1. NEVELÉSI PROGRAM	
A nemzeti alaptanterv nevelési alapelvekre, célokra, feladatokra vonatkozó előírásai.....	10
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	15
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai	15
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	28
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	44
1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	44
1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási (BTMN) problémákkal küzdő tanulók	45
1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI)	45
1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás	46
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	46
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	47
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	49
1.9. A felvétel és az átvétel szabályai	50
1.10. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	51
2. HELYI TANTERV	53
2.A Mohács Térségi Általános Iskola (Széchenyi Iskola) és Mohács Térségi Általános Iskola Sátorhelyi Telephelye helyi tanterve	54
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	54
2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai	59
2.3. Választható tantárgyak, foglalkozások	59
2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	59
2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	59
2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	60
2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	61
2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	62
2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	62
2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái	63

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok.....	64
2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése.....	64
2.8.5. A félévi és év végi szóveges értékelés kategóriái	65
2.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai.....	65
2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	67
2.10. A tanulók továbbhaladása.....	69
2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	69
2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	70
2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	70
2.B A Mohács Térségi Általános Iskola Brodaries Téri Telephelye helyi tanterve.....	72
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	72
2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai	76
2.3. Választható tantárgyak, foglalkozások	76
2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	77
2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	77
2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	77
2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	79
2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	80
2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	80
2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái.....	81
2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok.....	82
2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése.....	82
2.8.5. A félévi és év végi szóveges értékelés kategóriái.....	82
2.8.6. A tantárgyi osztályzatok és érdemjegyek kritériumai.....	83
2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	85
2.10. A tanulók továbbhaladása.....	87
2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	87
2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	88
2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	88
2.C A Mohács Térségi Általános Iskola Völgyesi Jenő Tag Általános Iskolája helyi tanterve	90
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	90

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

2.2.	A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai	95
2.3.	A választható tantárgyak, foglalkozások	95
2.4.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	95
2.5.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	96
2.6.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	96
2.7.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	97
2.8.	A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	98
2.8.1.	Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	100
2.8.2.	Az írásbeli beszámoltatás formái	101
2.8.3.	Oktatási eredményvizsgálatok.....	101
2.8.4.	A tanulók teljesítményének értékelése	101
2.8.5.	Az értékelés kategóriái.....	102
2.8.6.	A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	103
2.9.	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	104
2.10.	A tanulók továbbhaladása.....	106
2.10.1.	A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	106
2.10.2.	A tanulók átvétele.....	107
2.11.	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	108
2.12.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	108
3.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	111
3.1.	A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata.....	111
3.2.	Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai.....	111
3.3.	A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	111
3.4.	Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	112
4.	MELLÉKLETEK:.....	113
	I. sz. melléklet: Komplex Alapprogram bevezetése.....	114
	II. sz. mellékletek: Digitális környezet a köznevelésben pályázat megvalósítása.....	130
	III. sz. melléklet: A helyi tanterv tantárgyai, tantárgyi tantervei	
	IV. sz. melléklet: Tantárgyi minimumkövetelmények	

BEVEZETÉS

A Mohács Térségi Általános Iskola fenntartója a Mohácsi Tankerület Központ. Intézményünk négy feladatellátási helyen működik, kettő Mohács Város közigazgatási területén a DUNA jobb parti városrészén, egy a Duna bal parti városrészén, egy pedig Sátorhely község közigazgatási területén.

A kiadott Szakmai Alapdokumentum szerint:

Mohács Térségi Általános Iskola

Székhelye: 7700 Mohács, Széchenyi tér 17.

Telephelye: 7700 Mohács, Brodarics tér 2.

Telephelye: 7785 Sátorhely, Várudvar utca 16. (2022.09.01-től a telephely működése szünetel)

Tagintézménye:

Mohács Térségi Általános Iskola Völgyesi Jenő Tag Általános Iskolája

7714 Újmohács, Iskola utca 2.

Alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. A Mohács jobb parti városrészén működő két iskola egy beiskolázási körzetet képvisel.

Intézményünkben három nyolc évfolyamos, és egy négy évfolyamos általános iskola működik.

Intézményünk specialitásai:

- német nemzetiségi nyelvoktató program
 - horvát nemzetiségi nyelvoktató program
 - köznevelés típusú sportiskolai program angol nyelvoktatással
 - informatika emelt óraszámú program, angol nyelvoktatással
 - sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása, nevelése
 - halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatása, nevelése
- Az intézmény aktív résztvevője Mohács Város, Sátorhely társadalmi, kulturális és művészeti életének. Az intézmény működését iskolai alapítványok támogatják és segítik.

Az intézmény küldetésnyilatkozata

Intézményünk története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkákban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltására.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Intézményünkben arra törekszünk, hogy

- a nálunk tanuló diákok számára magas színvonalú ellátást biztosítsunk;
- a gyermeki személyiséget elfogadás, a megtapasztalt szeretet és megbecsülés övezzé;
- pedagógiai tevékenységünk a teljes gyermeki személyiség integrált fejlődését, az egyéni képességek kibontakoztatását életkornak megfelelő, széleskörű tevékenységekkel segítse;

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- minden gyermek harmonikus, a felnőtt életében boldogulni tudó emberré váljon;
- tanítványaink biztos alapkészségek birtokában használható, alkalmazható, továbbépíthető tudásra tegyenek szert;
- a képzés bármely területén tehetséget mutató tanítványaink számára lehetőséget biztosítsunk a továbbfejlődésre, a lemaradóknak segítséget nyújtunk a felzárkózásban;
- képzésünkbe harmonikusan illeszkedjen az ismeretek, a képességek fejlesztése és a tanuláshoz való viszony formálása.

Tevékenységünket szolgáltatásnak tekintjük, melyet felkészült, szakmailag igényes pedagógusokkal és együttműködő szülőkkel szeretnénk megvalósítani.

Az intézmény jövőképe

Eddigi eredményeinkre alapozva infrastrukturálisan és tartalmilag megújuló a XXI. század kihívásainak megfelelő nevelési, oktatási feladatokat ellátó intézményt működtetünk.

Általános célkitűzéseink:

- Az oktatási szolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, és minőségi kiegyenlítetttsége.
- A **Komplex Alapprogram** elemeinek, célkitűzéseinek beépítése az intézmény stratégiai alapidokumentumaiba. (1. számú. melléklet)
- Az oktatási szolgáltatás tartalmi megújítása: korszerű tanulásszervezési módok elterjesztése, bevezetése (projektalapú és probléma centrikus oktatás, kooperatív tanulás, IKT eszközök bevonása a tanítás-tanulás folyamatába- pedagógus továbbképzéseken való részvétel) a **Digitális környezet a köznevelésben pályázat megvalósítása**. (2. számú melléklet)
- A nem formális és informális tanulás helyi szükségletek felmérésén alapuló programok tervezése, multifunkcionális modellek bevezetése és terjesztése: robotika szakkör, háztartástan, játszódélután, nyelvtanulás lehetősége, művészeti képzés, ökoiskolai tevékenységek, tanácsadás szülők részére.
- **Helyi innovációk** „jó gyakorlatok” megismerése (szelektív hulladékgyűjtés, ökosuli), hálózatok építése, civil társadalom bevonása (egyesületek, alapítványok, egyéb társadalmi szervezetek)
- A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II.18.) sz. Kormány határozat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjától fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a **Lázár Ervin program** szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi- tánc-és cirkuszi előadások, komoly zenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében az egyes programelemek körét:

1. évfolyam: Babelőadás bemutatása oktatási intézményekben.
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
4. évfolyam: Komolyzenei, vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben, vagy koncerttermekben.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
 6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása (Fővárosi Nagycirkusz).
 7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása intézményekben.
 8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten. Az intézmény ezzel kapcsolatos feladatait, valamint a programokon való részvétel időpontjait az intézményi munkaterv tartalmazza.
- Lehetőség szerint minden évben pályázat benyújtása a „**HATÁRTALANUL Program**”:
tanulmányi kirándulás hetedikeseinek programra:
A tanulók megismerkednek Magyarország határain túl élő magyarság létszámával, elhelyezkedésük történelmi okaival. A diákok tanulmányozzák a meglátogatandó ország magyarságának történelmét, jelenét, lakosságának összetételét. A tanulók elsajátítják, megerősítik a toleráns és kooperatív viselkedés szabályait.
 - **Ökoiskolai Program** működtetése a környezettudatos nevelés támogatására, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az embert az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása. A környezet megóvásához szükséges képességek és készségek kialakítása. Az MTÁI Széchenyi és Brodaries Iskolája Örökös Ökoiskola Címmel rendelkezik.
 - Az MTÁI Brodaries Iskolája megkapta az **Örökös Boldog Iskola címet**. A boldogságórák segítenek abban, hogy a gyerekek nagyobb hittel, önbizalommal és bátrabban álljanak a kihívások elé. Ez segít abban, hogy gyermekeink boldogságra, nyitott felnőtté váljanak.
 - Intézményünk 2015-ben elnyerte a **PTE Partnerintézménye címet**, ennek keretében főiskolai hallgatókat fogadunk, akik a tanítási gyakorlatukat töltik nálunk. Azt reméljük a programtól, hogy munkahelyként is iskolánkat választják.

Specifikus célok, elvárt eredmények:

- A **Hátrányos helyzetű és tanulók** esélyeinek javítása: korszerű pedagógiai módszerekkel, szakos ellátottság biztosításával, az oktatás eszközellátottságának javításával és az ahhoz való hozzáférés biztosításával, esélyegyenlőség, szegregációmentesség biztosítása.
- Az **SNI tanulók inkluzív nevelése**, oktatása esélyegyenlőség biztosítása.
- IKT eszközök bevonása a tanítás-tanulás folyamatába (projektor, digitális tábla, laptop, Tablet), digitális tananyagok használata, valamint az idegen nyelv, nemzetiségi nyelvtanulásba (szoftverek, Cd-k alkalmazása, nyelvi labor, fülhallgatók, kiváló minőségű magnetofonok)
- A pedagógia célok eléréséhez megteremtjük a megfelelő számú, minőségű és felszereltségű tantermet, csoporttermet és szaktantermet (természettudományos, informatika), az iskolai könyvtár számára méltányos körülmények biztosítása, a bevezetésre kerülő művészeti ág (tánc: néptánc, társastánc) számára a szükséges infrastrukturális és dologi háttér megteremtése.
- Törekszünk arra, hogy növekedjen az érettségit adó középfokú intézményekben továbbtanulók aránya, csökkenjen a végzettség nélküli iskolaelhagyók száma.
- 6. és a 8. évfolyamon a kompetenciamérés eredményeinek javítása.
- A humán erőforrás-felhasználás hatékonyságának növelése, szakos ellátottság lehetőség szerinti 100 %-os szinten tartása.
- Tárgyi felszereltség folyamatos korszerűsítése.

NEVELÉSI PROGRAM

1. NEVELÉSI PROGRAM

A nemzeti alaptanterv nevelési alapelvekre, célokra, feladatokra vonatkozó előírásai

Fejlesztési területek – nevelési célok (Nemzeti alaptanterv)

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajatítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az alapvető jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy a nevelési-oktatási folyamatban részt vevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyermekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párcapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, amelyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az intézményi komplex mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életerejét szolgáló környezethez, annak fenntartható megővéséhez és fejlesztéséhez, amelynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és távolabbi környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretnek és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terén egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat, és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, amely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nemcsak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára, és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információ források; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák (NAT)

- Tanuláskompetencia
- Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- Digitális kompetencia
- Matematikai, gondolkodási kompetencia
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az Alaptörvény a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A tanulók **képességeinek és kulcskompetenciáinak** – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- Az **egész életen át tartó tanulás** megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű **természettudományos és társadalomtudományos** műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.
- **Hazáját ismerő és szerető**, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A **tehetség kibontakozásának** a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- **Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása.** Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegegyezésre. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Az **anyanyelv helyes használata** szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az **egészséges életmód legfontosabb szabályait**, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Az **ökotudatos magatartásformák** kialakítása a tanulóknál.
- A diákok **morális és esztétikai szemléletének** alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.
- Az **önálló, felelős állásfoglalás**, cselekvés alapjainak kialakítása és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.
- A gyermekek harmonikus személyiségének kialakítása érdekében szoros együttműködés a szülőkkel, intézményi fórumok megteremtése a szülők és pedagógusok közötti tapasztalatcserére.

1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint –korosztályuknak megfelelő tanulócsoporthoz való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- A feladatok megvalósítását szolgáló a kor igényeinek megfelelő eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák.

A pedagógusok alapvető feladatai:

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

meghatározott feladatok ellátásával töltse.

- Heti teljes munkaidejének 50–65 százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb), tantárgyfelosztásban tervezhető foglalkozásokat tartson. Az egyéb foglalkozások:
 - a) szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör,
 - b) sportkör, tömegsport foglalkozás,
 - c) egyéni vagy csoportos felzárkóztató, fejlesztő foglalkozás,
 - d) egyéni vagy csoportos tehetségfejlesztő foglalkozás,
 - e) napközi,
 - f) tanulószoba,
 - g) tanulást, iskolai felkészülést segítő foglalkozás,
 - h) pályaválasztást segítő foglalkozás,
 - i) közösségi szolgálattal kapcsolatos foglalkozás,
 - j) diák-önkormányzati foglalkozás,
 - k) felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó egyéni vagy csoportos, közösségi fejlesztést megvalósító csoportos, a szabadidő eltöltését szolgáló csoportos, a tanulókkal való törődést és gondoskodást biztosító egyéni, a kollégiumi közösségek működésével összefüggő csoportos kollégiumi, valamint szakkollégiumi foglalkozás,
 - l) tanulmányi szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny, bajnokság, valamint
 - m) az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás lehet.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat lásson el.

Ezek a következők lehetnek:

1. foglalkozások, tanítási órák előkészítése,
2. a gyermekek, tanulók teljesítményének értékelése,
3. az intézmény kulturális és sportéletének, versenyeknek, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése,
4. a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítségével összefüggő feladatok végrehajtása,
5. előre tervezett beosztás szerint vagy alkalmasszerűen gyermekek, tanulók - tanórai és egyéb foglalkozásnak nem minősülő - felügyelete,
6. a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos feladatok végrehajtása,
7. a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása,
8. eseti helyettesítés,
9. a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység,
10. az intézményi dokumentumok készítése, vezetése,
11. a szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóóra megtartása,
12. osztályfőnöki munkával összefüggő tevékenység,
13. pedagógusjelölt, gyakornok szakmai segítése, mentorálása,
14. a nevelőtestület, a szakmai munkaközösség munkájában történő részvétel,
15. munkaközösség-vezetés,
16. az intézményfejlesztési feladatokban való közreműködés,
17. környezeti neveléssel összefüggő feladatok ellátása,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

18. iskolai szertár fejlesztése, karbantartása,
19. hangszerkarbantartás megszervezése,
20. különböző feladatellátási helyekre történő alkalmazás esetében a köznevelési intézmény telephelyei közötti utazás, valamint
21. a pedagógiai program célrendszerének megfelelő, az éves munkatervben rögzített, tanórai vagy egyéb foglalkozásnak nem minősülő feladat ellátása rendelkezhető el.

- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, (BTMN-es) sajátos nevelési igényű (SNI), illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- inkluzív intézményi környezet megteremtése, a gyermekek egyéni szükségleteihez illeszkedő neveléssel.
- egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- a gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Az intézmény specialitásaiból adódó pedagógusi feladatok

- A **nemzetiségi programokban** résztvevő tanulók, nemzetiségi közösséghez tartozásának erősítéséhez ismerjék jól a nemzetiségi kultúráját és tudjanak jól kommunikálni a nemzetiségi nyelven. (német, horvát)
- A nemzetiségi nyelvi oktatásban résztvevő tanulók identitásának erősítésére, lehetőség szerint partneriskolai kapcsolatok kialakítása anyaországi iskolákkal. A nemzetiségi nyelvhasználat anyanyelvi környezetben történő alkalmazása:
- partneriskolai kapcsolat Pélmonostor Általános Iskolájával
- „Ausztia Projekt” keretében a lehetőségek függvényében kirándulás német nyelvterületen kétévenkénti megvalósításban.
- Az **idegen nyelv** (angol, német) oktatás megerősítése: a mindennapi életben jól alkalmazható idegen nyelvtudás biztosítása a tanulók számára. A felsőfokú tanulmányoknak, a munkába állásnak előfeltétele az idegen nyelvtudás, ezért kiemelt feladat, hogy minél több diák juthasson hozzá közoktatás keretein belül.
- A nemzetiségi és idegen nyelvek oktatásánál **alapfokú nyelvvizsgákra** való felkészítés.
- A **köznevelés típusú sportiskolai képzés** keretében a fizikai és mentális készségek fejlesztése, a csoportbeli viselkedés, együttműködési kreatív készségek kialakítása, szabályok kidolgozása, koncentráció készség fejlesztése, és a stressz kezelése.
- Az **informatika emelt óraszámú** képzésnél az algoritmikus gondolkodás fejlesztése, a korszerű alkalmazói készség kialakítása, alapfokú programozói ismeretek, robotikai alapismeretek elsajátítása.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Felkészítés az **Európai Számítógép-használói jogosítvány (ESDL)** megszerzésére.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről az elektronikus naplón keresztül rendszeresen tájékoztatja, értesíti a szülőket. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolgatja.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és a munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok rendkívüli értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- segíti a tanulóközösség kialakulását,
- elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét, osztályfőnöki munkatervet, tanmenetet.
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, BTMN-es, SNI-s tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, egyéni fogadóórát tart, az elektronikus napló keresztül rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi **három nap** távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- koordinálja osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és elmarasztalására,
- részt vesz az alsós, illetve felsős munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét,
- figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét,
- segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a **kulcskompetenciák** fejlesztésére.

Kulcskompetenciák fejlesztése a **Nemzeti Alaptanterv alapján**

1. Tanuláskompetencia

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

2. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. A nemzetiségi iskolai nevelés – oktatás irányelve alapján a nemzetiségi nyelvoktató program esetén az általános iskola végére minden diák számára legalább a A2 szintű nyelvvizsga elérése a cél

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

3. Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

4. Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai, gondolkodási kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelné tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemze-tünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

6. Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása. A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban. A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk előrejelzéseket tegyünk és irányítsuk cselekvéseinket. E kompetencia terület magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésműködések), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűri a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtsse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ~~am~~ meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

A 16 óráig tartó bent-tartózkodás keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia-egészségtan, természetismeret, környezetismeret, magyar irodalom, technika
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

c.) Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

d.) Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe – aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiénéja, fehérmű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás
- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia
- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, az *öko-munkacsoport*, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

e.) A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témnapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyzetetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

f.) Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. A napközis foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltesék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek (NETFIT):

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év január-április hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A mérést az **ötödik-nyolcadik évfolyamon** kell elvégezni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknak a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

Környezeti Nevelési Program

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók természettudományos gondolkodásának fejlesztése az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Környezeti nevelés a tanórákon:

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos foglalkozások teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

Felső tagozaton a környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi** tantárgyak: *biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika*. E tantárgyak tanulása során szerzi meg a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Védni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi** tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi-kulturális viszonyok pozitív irányú formálása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tantárgyi oktatás feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világgépet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

Technika és tervezés (1-8. évfolyam) tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

A *művészeti tantárgyak* alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

A *test- és egészségnevelési tantárgyak* a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével, és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

Környezeti nevelés az **egyéb foglalkozásokon**, kiemelten a **napközis és tanulószobai foglalkozásokat**

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magában foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebb ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A napközis és tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, az osztálykirándulás és az erdei iskola szervezése, mely a helyi tantervi célok megvalósulását szolgálja azzal, hogy a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A programokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású. A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) a helyi tantervben szereplő **Környezetismeret, Természetismeret, Biológia, Kémia, Földrajz** tantárgyak tananyagai
- b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- c) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - minden félévben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
 - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

felső tagozatos tanulók számára;

- Egészségnevelési Nap;
- Erdei Iskola;
- a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában.

A program erőforrásainak számbavétele:

A környezeti és egészségnevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

- *Tanárok.* Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.
- *Diákok.* Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.
- *Tanárok és szülők.* Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók.
- *Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak.* Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk. Ezek felkutatása és beszerzése az igazgatóhelyettesek feladata. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés létrehozásában és működtetésében a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

Iskolán kívüli együttműködés

- *Fenntartó.* Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola főigazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

- *Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények.* A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok.

Szorosabb a kapcsolatunk a Duna-Dráva Nemzeti Parkkal, és kapcsolatba léptünk a pécsi Biokom Kft-vel, és állandó partnerünk a Mohácsi Városgazdálkodási és Révhajózási Kft., *Civil*

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

szervezetek: A Városvédő és Városszépítő Egyesület, Ökoiskolák hálózata, Magyar Madártani Egyesület, Zöld-Híd Alapítvány, Nemzeti Népegészségügyi Központ, Öko- Kuckó, Hulladék Munkaszövetség, Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontok, Föld Napja Alapítvány.

Hivatalos szervek. A hivatalos szervek pl. NNK egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

Saját erőforrások

- *Költségvetés.*

Lehetőség szerint az iskolai költségvetésből minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá környezetkímélő működtetést szolgálják.

- *Alapítvány.* Az iskolák alapítványai támogatják a tanulók erdei iskolákban és a nyári táborokban, tanulmányi kirándulásokon való részvételét. Lehetőség van azonban arra is, hogy a tábori munkához szükséges eszközök vásárlását az alapítvány anyagilag segítse.

Külső erőforrások

- *Fenntartó.* Mivel a fenntartóval történt egyeztetések után az iskola egyik kiemelt nevelési területe a környezeti nevelés, ezért a fenntartótól a környezeti nevelési program megvalósításához támogatást szeretnénk kérni. Ennek tárgyalása az intézményvezető feladata.

- *Pályázat.* Törekszünk arra, hogy a környezeti neveléssel kapcsolatos pályázatokon részt vegyünk, a pályázatfigyelése az igazgatóhelyettesek feladata elsősorban, de valamennyi nevelő részt vesz a felkutatásban.

A feladatokért felelős nevelők az éves munkatervben kerülnek kijelölésre.

Erdei iskola

Néhány éve újraéledt az erdei iskola, mint a környezeti nevelés egyik hatékony színtere.

Előnyei közé tartozik, hogy az ismeretszerzés fő forrása a könyvek helyett a megfigyelés, a személyes tapasztalás, az élményszerű tanulás. Már sokszor bebizonyosodott, hogy az így szerzett ismeretek a leghatékonyabbak és a legtovább megmaradók a gyerekek emlékezetében.

Erdei Iskola a Széchenyi Iskolában:

Erdei iskolai programunkat minden tanév végén a 6. évfolyam részére Óbányára szervezzük.

A háromnapos program bentlakásos, nem kötelező jellegű és egész évfolyamközösségben valósul meg. A program anyagi fedezetének (étkezés, szállás, utazás) biztosításához kikérjük a szülők véleményét, egyetértését. A szülők maguk dönthetnek úgy, hogy a költségeket fedezik. A kiadásokat csökkentjük az iskolai alapítványi pályázat segítségével. Az erdei iskolai program nyomán csak olyan ismeretek kérhetők számon, melyek elsajátítása a helyben maradt tanulóknak is módjában áll.

Programunkat az elmúlt években a lehetőségekhez igazodva folyamatosan alakítottuk ki.

Felismerve a természeti környezet sokszínűségében rejlő lehetőségeket, a szaktanárok bevonásával érdekes és átfogó programot igyekeztünk összeállítani. Programunk komplex, mely a természetismeretet összekapcsolja a társadalomismerettel. Városi gyerekeinkkel megismerteti a hegyek

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

közé zárt kis falu hétköznapjait, múltját és jelenét.

A társadalomismereti projektfeladatainak megoldásán keresztül a gyerekek tanulmányozhatják a történelmi múlt emlékeit: Réka vár, István kápolna, tájház, falumúzeum, faluszerkezet, fazekasmesterség. Mindezek a találkozások, élmények elősegítik a történelmi értékek megbecsülését, a helyi hagyományok, az itt élő emberek tiszteletét, a falusi életmód megismerését.

A természetismereti projektcélja, hogy az iskolában szerzett ismeretek gyakorlati alkalmazásával, más földrajzi környezetből fakadóan élményszerű ismeretszerzést nyújtson a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő, megismerő tevékenységére építve. Az Óbányai völgyben megismerkedhetnek a völgy természeti értékeivel, jellegzetes formakincseivel, védett növényeivel, állatvilágával.

A program lehetőséget biztosít az egyes tantárgyak elméleti ismereteinek gyakorlati alkalmazására:

- biológia: növény- és állathatározás, avarvizsgálat – bükk- és tölgyerdő jellemzői
- kémia: kísérletezések (vízkeménység, tisztaság, nitrát tartalom kimutatása)
- földrajz: köztérfelismerés, tájékozódási gyakorlatok, hőmérsékletmérés
- rajz: építészeti stílusok tanulmányozása, élményrajzok, illusztrációk készítése
- történelem: hon- és népismeret- mondák, néphagyományok, népszokások gyűjtése
- magyar: leírások, fogalmazások készítése
- testnevelés: természetjárás, túrázás, szabadidős sporttevékenységek

A program során hallanak az ökológiai egyensúly megbomlásának következményeiről, a természetben való viselkedés helyes és helytelen formáiról, az ember és valamennyiünk közös felelősségéről.

Erdei Iskola a Brodarics Iskolában:

Intézményünk nevelőtestülete hagyományt kíván teremteni ezen új formával.

Cél: Az egészségileg veszélyeztetett lakótelepi gyerekek kimenekítése a szabadba. A célkitűzések sajátossága, hogy a levegő jótékony hatása mellé idetartozik az egészséges mozgásigény, és a jó kedvvel a szabadban végzett tevékenységek sora.

Formai jellemző: Az iskola egy tanulócsoportja a szorgalmi időben a természeti környezetbe helyezi ki a nevelés színterét.

Tartalmi jellemző: Az erdei iskola szorosan kapcsolódik a környezeti neveléshez, és felbecsülhetetlen értéke van a gyerekek közösségi formálódásában is. Legfőbb feladata a természetvédelmi és környezetvédelmi nevelés.

A nevelőtestület megállapodása értelmében a résztvevők:

Pályázat esetén a kiírásnak megfelelő korosztály.

- Alsó tagozat: harmadikos évfolyam
- Felső tagozat: hatodikos évfolyam

Az Erdei iskolai programon való részvétel önkéntes. A program anyagi fedezetének biztosításához kikérjük a szülők véleményét, egyetértését. A szülők maguk dönthetnek úgy, hogy a költségeket fedezik. A kiadásokat csökkentjük az iskolai alapítványi pályázat segítségével. Az erdei iskolai program nyomán csak olyan ismeretek kérhetők számon, melyek elsajátítása a helyben maradt tanulóknak is módjában áll.

Erdei Iskola a Völgyesi Tagiskolában:

Az erdei iskola a környezeti nevelés kiemelt jelentőségű színtere. A programot a hagyományaink, a jól bevált gyakorlat szerint szervezzük meg lehetőségeink figyelembevételével.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A környezeti nevelési program megvalósítása során kiemelt feladatok: a környezettudatos, környezetkímélő, takarékos magatartás kialakítása; a természetes – és épített környezet értékeinek felismerése, megőrzése, értékei iránti felelős magatartást; a rendszerszemléletet. A programon a mindenkori negyedik osztályos tanulók vesznek részt. Az erdei iskola ideje május, amikor a leendő, ötödikes osztályfőnök személye nyilvánvalóvá vált. A programban résztvevő pedagógusok: negyedik osztályfőnök, leendő felsős osztályfőnök és az intézmény egyik környezeti nevelésért felelős pedagógusa. Az erdei iskolai programunk alapvető feladatán a környezeti nevelésen túl az alsó- és felső tagozat közötti átmenetet kívánja segíteni. A tantervi követelmények, a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével meghatározzuk a témát, kitűzzük a témához kapcsolódó főbb céljainkat, kiválasztjuk a megvalósításhoz legideálisabb körülményeket biztosító lehetséges helyszíneket. A célkitűzés megfogalmazása és a helyszín megválasztása párhuzamosan történik. A helyszínek adottságaiból eredő – központi témakört projektmódszerrel dolgozzuk fel, a tantárgyi integrációt, komplexitást figyelembe véve, így természeti- és társadalmi ismeretek párhuzamosan jelennek meg a program során.

A program célja:

- A megfigyelőképesség fejlesztése, a gyűjtő, rendszerező jártasság alakítása.
- Az iskolában szerzett ismeretek gyakoroltatása, valamint a földrajzi környezetből fakadóan élményszerű ismeretszerzés a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő, megismerő tevékenységére építve.
- A kapcsolatteremtő készség fejlesztése.
- Közösségformálás élményhelyzetek teremtésével.
- A környezet érzékeny szemlélet, környezettudatos magatartás alakítása.
- Az önkiszolgálás gyakorlása.
- A közlekedési ismeretek mélyítése, a kerékpáros közlekedés gyakorlása.

Az egy-háromnapos program nem kötelező jellegű. A program anyagi fedezetének biztosításához kikérjük a szülők véleményét, egyetértését. A szülők maguk dönthetnek úgy, hogy a költségeket fedezik. A kiadásokat csökkentjük az OM által támogatott és az iskolai alapítványi pályázat segítségével. Az erdei iskolai program nyomán csak olyan ismeretek kérhetők számon, melyek elsajátítása a helyben maradott tanulóknak is módjában áll.

Jeles napok: környezetvédelmi napok, világnapok melyeket figyelemmel kísérünk és esetenként a tanórákon, projektnapokon, témahetekben megemlékezünk róluk, iskolánként, egyéni döntés alapján:

Február 2.	Vizes Élőhelyek Napja
Március 6.	Nemzetközi Energiahatékonyság Napja
Március 22.	Víz Világnapja
Március 23.	Meteorológiai Világnap
Április 3.	Csillagászati Világnap
Április 4.	Laboratóriumi Állatok Napja
Április 7.	Egészségügyi Világnap
Április 22.	Föld Napja
Április 24.	Kísérleti Állatok Védelmének Napja
Május 8.	Nemzetközi Vöröskereszt Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Május 15.	Állat- és növényismeret napja (Magyarországon)
Május 15.	Nemzetközi Klímaváltozási Akciónap
Május 18.	Múzeumi Világnap
Május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Június 8.	Óceánok Világnapja
Június 17.	Világnap az Elsivatagosodás Ellen
Június 21.	A Nap Napja
Június 25.	Barlangok Világnapja
Július 11.	Népesedési Világnap
Augusztus 9.	Állatkertek Napja
Szeptember 16.	Ózon Világnapja
Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 1.	Habitat Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 8.	Madárfigyelő Világnap
Október 8.	Természeti Katasztrófák Elleni Védekezés Világnapja
Október 10.	Lelki Egészség Napja
Október 15.	Nemzeti Gyaloglónap
Október 16.	Élelmezési Világnap
Október 21.	Földünkért Világnap
Október 31.	Takarékossági Világnap
November 17.	Füstmentes Nap
November 27.	Fogyasztásszüneteltetési Nap
December 1.	AIDS elleni világnap
December 29.	Biodiverzitás Védelmének Napja

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Kiemelkedő feladatunknak tekintjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai életbe való maradéktalan integrálását. Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú, tanuló és tanulás centrikus oktatás, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs fejlesztésének összekapcsolása.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítése építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira egy olyan nyitott iskolamodellt jelenít meg, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- Az integrációs nevelés a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási (BTMN) problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételeivel.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI)

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékságaikhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok, sportkörök), diák-önkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcser erősítésével.
- A tanuló, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt, témahét, témanap) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel.

A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a **házi rend** tartalmazza.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a **diákönkormányzat vezetője havonta egyszer** a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Érzékenyítő, attitűdformáló tréningek
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
 - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
 - gyámhatóság,
 - szakmai szolgáltató szervezetek,
 - szakszolgálatok,
 - iskola-egészségügy,
 - kulturális és sportszervezetek,
 - civil szervezetek.
 - rendvédelmi szervek
- A kapcsolattartás rendjét az **SZMSZ** tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, egyéni tanulmányi rend szerint tanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségi tárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni munkarend szerint végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú.

Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a **250 órát**, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
 - tanulmányait a ... évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni, és megelőzően csak középszinten tanulta,
 - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. **A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.**

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán konzultációs lehetőséget biztosíthat (augusztus utolsó hete).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
 - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – **az igazgató döntése alapján** – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – **szintfelmérő vizsgát** kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult, vagy alacsonyabb óraszámban tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán a teljesítménye nem megfelelő, akkor az életkorának megfelelőől alacsonyabb évfolyamba soroljuk be.

1.10. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegélynyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

HELYI TANTERV

Mohács Térségi Általános Iskola (Széchenyi Iskola)

és

Mohács Térségi Általános Iskola Sátorhelyi Telephelye (2022.09.01-től a telephely működése szünetel)

Mohács Térségi Általános Iskola Brodarics Téri Telephelye

Mohács Térségi Általános Iskola Völgyesi Jenő Tag Általános Iskolája

2.A A Mohács Térségi Általános Iskola (Széchenyi Iskola) és a Mohács Térségi Általános Iskola Sátorhelyi Telephelye helyi tanterve

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola általános tantervű és nemzetiség nevelést-oktatást folytató osztályaiban a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendeletet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosította.

A miniszter által kiadott kerettantervek alapján készített helyi tanterv az 2020/21 tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon lép életbe. A többi évfolyamon a jelenleg is hatályos 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet alapján elkészített helyi tanterv van érvényben.

Jelölések:

Átdolgozott, jelen pedagógiai program: PP(2013)

Felülvizsgált pedagógiai program: PP(2020.)

Tanév/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2021	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2013)
2021/2022	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)
2022/2023	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)
2023/2024	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)

A miniszter által kiadott kerettanterveket az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Az **MTÁI Sátorhelyi Iskolában** az évfolyamok létszámától függően **összevont osztályokban** folyik az oktatás.

Az **MTÁI Széchenyi Iskolában idegen nyelvként** az angol nyelvet tanítjuk, az első, illetve a nemzetiségi osztályokban a 4. évfolyamtól kezdődően.

Az **MTÁI Sátorhelyi Iskolában** nemzetiségi nyelvként **német**, az **MTÁI Széchenyi Iskolában** nemzetiségi nyelvként **német**, valamint **horvát nyelvet** tanítunk az első évfolyamtól kezdődően.

Az MTÁI Széchenyi Iskolában a mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanórán belül valósul meg, ebből 1 tanóra néptánc az 1-6. évfolyamokon. Az aktuális 4. évfolyamon heti 2 órában valósítjuk meg az úszásoktatást.

A mindennapos testnevelés heti 5 testnevelés óra keretéből a tanuló legfeljebb heti 2 órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel - sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való részvétellel.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020												
Emelt óraszámú informatika program												
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető és átcsoportosított órákat jelöltük vastagítva.												
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.				
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	1	4	4	3	3			
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	1	3			
Történelem					2	2	2	2				
Állampolgári ismeretek									1			
Hon- és népismeret							1					
Etika/hit és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Környezetismeret			1	1								
Természettudomány					2	2	0	0				
Kémia							1,5	1,5				
Fizika							1,5	1,5				
Biológia							1,5	1,5				
Földrajz							1,5	1,5				
Első élő idegen nyelv	1	1	2	2	1	3	3	3	3			
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	1	1	1			
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1	1			
Dráma és színház											1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1				
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5				
Osztályfőnöki					1	1	1	1				
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	28	28	28	28
Összesített óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	30	30	30	30
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30	30	30	30	30

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020												
Nyelvoktató nemzetiségi program												
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető, nemzetiségi plusz és átcsoportosítható órákat jelöltük vastagítva.												
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.				
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3				
Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5				
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3				
Történelem					2	2	2	2				
Allampolgári ismeretek								1				
Hon- és népismeret							1					
Nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1				
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1				
Környezetismeret			1	1								
Természettudomány					2	2	0	0				
Kémia							1,5	1,5				
Fizika							1,5	1,5				
Biológia							1,5	1,5				
Földrajz							1,5	1,5				
Első élő idegen nyelv				1	1	1	1	1				
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1				
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1				
Dráma és színház								1				
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1					
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1				
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5				
Osztályfőnöki					1	1	1	1				
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28				
Összesített óraszám	26	26	26	28	30	31	32	32				
Maximális órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33				

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Informatika emelt óraszám 2013 (1-8. évf.)

<u>T</u>antárgy/évfolyam	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>
<u>Magyar nyelv és irodalom</u>	8	8	8	8	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>4</u>
<u>Idegen nyelvek - angol nyelv</u>	1	1	2	3	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>
<u>Matematika</u>	4	4	4	4	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>
<u>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</u>					<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>Erkölcstan/Hit-és erkölcstan</u>	1	1	1	1	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Környezetismeret</u>	1	1	1	1				
<u>Természetismeret</u>					<u>2</u>	<u>2</u>		
<u>Biológia-egészségtan A</u>							<u>2</u>	<u>1</u>
<u>Fizika A</u>							<u>2</u>	<u>1</u>
<u>Kémia A</u>							<u>1</u>	<u>2</u>
<u>Földrajz</u>							<u>1</u>	<u>2</u>
<u>Ének-zene A</u>	2	2	2	2	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Vizuális kultúra</u>	2	2	2	2	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Dráma és tánc</u>					<u>1</u>			
<u>Informatika</u>	1	1	2	2	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>
<u>Technika, életvitel és gyakorlat</u>	1	1	1	1	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Testnevelés és sport (Ebből 1 óra néptánc 1-6. évfolyamon)</u>	5	5	5	5	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>
<u>Osztályfőnöki</u>					<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Összesen</u>	26	26	28	29	<u>29</u>	<u>30</u>	<u>33</u>	<u>34</u>
<u>Tanórai rendelkezésre álló időkeret</u>	25	25	25	27	<u>28</u>	<u>28</u>	<u>31</u>	<u>31</u>
<u>A tanulók maximális terhelhetősége</u>	27	27	27	29	<u>31</u>	<u>31</u>	<u>35</u>	<u>35</u>
<u>Az osztályok számára engedélyezhető időkeret</u>	52	52	52	52	<u>51</u>	<u>51</u>	<u>56</u>	<u>56</u>
<u>Nkt. 27.§ (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetség gondozásra, és felzárkóztatásra</u>	1	1	1	1	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Nemzetiségi német és horvát nyelvoktatás 2013 (1-8. évf.)

<u>Tantárgyak/évfolyam</u>	1	2	3	4	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>
<u>Magyar nyelv és irodalom</u>	8	8	8	8	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>
<u>Nemzetiségi nyelv és irodalom</u>	5	5	5	5	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>
<u>Matematika</u>	4	4	4	4	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>
<u>Idegen nyelv – Angol</u>					<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>Történelem</u> , társadalmi és állampolgári ismeretek					<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>Erkölcstan</u> /Hit- és erkölcstan	1	1	1	1	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Honismeret</u> /Nemzetiségi <u>népismeret</u>	1	1	1	1	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>Dráma és tánc</u>					<u>1</u>			
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Biológia-egészségtan A							2	1
Fizika A							2	1
Kémia A							1	2
Földrajz							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	2	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1		
Informatika					1	1	1	1
Testnevelés és sport (<i>Ebből 1 óra néptánc 1-6. évfolyamon</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	29	29	29	29	32	32	34	34
A tanuló heti óraszám	25	25	25	27	28	28	31	31
Nemzetiségi plusz óra	2	2	2	2	2	2	2	2
A tanulók maximális terhelhetősége	31	31	31	33	34	34	37	37
<u>Nkt. 27.§ (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra, és felzárkóztatásra</u>	1	1	1	1	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A tantárgyi tanterveket a 1. sz. melléklet tartalmazza évfolyamokra bontva. A magyar nyelv és irodalom tantárgyat megbontva két tantárgyként tanítjuk 5. osztálytól.

Iskolánkban etika és hit-és erkölcsstan oktatása folyik, ezért mindkét tantárgyi megnevezés szerepel az órateremben.

2.3. Választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét. Ki kell kérni az érintett helyi nemzetiségi önkormányzat véleményét is.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy megválasztásával, vagy módosításával kapcsolatos döntését.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja. (20/2012-es EMMI r. 15.§(1).

Hon- és népismeret tantárgyat a 6. évfolyam óratervébe, **Dráma és színház** tantárgyat a 8. évfolyam óratervébe illesztettük be.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű (felső tagozat) oktatás szerint tanulnak a diákok. A csoportbontást a technika, informatika, idegen nyelv, és a nemzetiségi nyelv oktatásánál alkalmazzuk a szaktanár által kialakított racionális elvek mentén (technika esetében lehetőség szerint fiú-lány bontásban).

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, lehetőségekhez mérten.

2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A következő tanévben szükséges taneszközökről májusban írásban tájékoztatjuk a szülőket. A tankönyvellátás a jelenleg hatályos jogszabályoknak megfelelően minden tanuló számára ingyenes, ez azt jelenti, hogy a tankönyvek könyvtári állományba kerülnek és az adott tanévre kölcsönzik ki a tanulóknak, kivéve az első és második évfolyam. A tájékoztató tartalmazza a tartós tankönyvek használatára és visszaszolgáltatására vonatkozó elveket, valamint a tankönyv megvásárlásának lehetőségét a KELLO felületén. A nyomtatott taneszközön túl, néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van: a testnevelés, vizuális kultúra, technika és tervezés. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelésóráról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A tanulók fizikai állapotának mérése (NETFIT mérés)

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A tanulók fizikai állapotának mérését a tanév rendje határozza meg.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, értékelése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a diagnosztikai értékelést, a formatív és a szummatív értékelést.

2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

A házi feladat tervezésénél folyamatosan figyelemmel kell lennünk az iskolánkban tanuló gyerekek napi összterhelésének szintjére. Ezért az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok korlátait a napi összes házi feladat elvégzésének időmeghatározásában adjuk meg:

	összes feladat max.	írásbeli	szóbeli
Bevezető szakasz 1-2. évfolyam	45 perc	15 perc	30 perc
Kezdő szakasz 3-4. évfolyam	60 perc	20-25 perc	35-40 perc
Alapozó szakasz 5-6. évfolyam	90 perc	30 perc	60 perc
Fejlesztő szakasz 7-8. évfolyam	120 perc	30-50 perc	60-90 perc

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Iskolai szünetekre, hétfőre kötelezően elvégzendő otthoni többletfeladatot nem adunk.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

Év eleji, év végi felmérések. A szintfelmérő dolgozat eredményét alsó és felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A **témazáró dolgozat** megírására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a KRÉTA rendszerben jelöljük.

A **kisdolgozatok, szódolgozatok** nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók

Írásbeli beszámoltatás rendje:

- Írásbeli számonkérés havonta legalább egyszer történjen.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Írásbeli felelettel alkalmasszerűen tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról.
- Házi dolgozatra egy félévben legfeljebb egyszer kerüljön sor.
- Témazáró dolgozat írására a témaköröknek megfelelően kerüljön sor.
- Két témazárónál többet egy napon nem lehet íratni.
- A témazáró dolgozatokat egy héttel előbb be kell jelenteni, és azokat a naplóban dokumentálni kell.
- Az év eleji felmérés célja az aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése, több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Témazáró értékű jegyek felel meg.
- Az év végi felmérés a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű jegyek felel meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása egyéni fejlesztési terv alapján történik. Esetükben a beszámoltatás és értékelés egyéni szabott szabályok szerint történik a szakvéleményben megfogalmazottak szerint.
- A tanév közbeni érdemjegyek megállapítása, százalékos kiértékelés alapján az alábbiak:

Első és második osztály első féléve		Második osztálytól nyolcadik osztályig	
0-30 %	Felzárkóztatásra szorul	0-30 %	1
31-50%	Megfelelt	31-50%	2
51-75 %		51-75%	3
76-90%	Jól megfelelt	76-90 %	4
91-100%	Kiváló	91-100 %	5

2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok egyénileg vagy közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében **szöveges értékelést végzünk**. A második osztály második félévétől **nyolcadik évfolyamig** a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (**jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen**) történik.

Szöveges értékelést alkalmazunk az alábbi tantárgyaknál:

- **Etika/hit és erkölcsan**

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

2.8.5. A félévi és év végi szöveges értékelés kategóriái

Kiváló

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni

2.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Amennyiben a tanuló osztályzata mindkét félévben, illetve az egyik félévben valamennyi érdemjegye jeles, akkor tantárgyi dicséretben részesülhet. A félévi értesítőben és a bizonyítványban a **megjegyzés rovatban** a következő szöveg kerül:

A.....tantárgyból tantárgyi dicséretben részesül.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni. Iskolai közös munkában passzív, otthoni feladatait nem vagy csak hanyagul végzi el.

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának elvei:

- Figyelembe vesszük a tanulók adott tantárgyban mutatott többletmunkáját.
- Érdemjegyet csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására adunk, amelyekre a követelmények vonatkoznak. A tanulók helytelen viselkedése, kötelességteljesítésének elmulasztása miatt elégtelen osztályzatot nem adunk.
- A füzetrendet a tantárgyi értékelésnél figyelembe vesszük.
- A házi feladatot az órán feladott anyag gyakorlásának tekintjük, emiatt nem osztályozzuk (kivéve gyűjtőmunka, megfigyelés, kísérlet, kutatás, kiselőadás, szorgalmi feladatok, rendszerező munkák).
- A kiegészítő anyag elsajátítását szaktanári dicsérettel honoráljuk, de az emelt óraszámú csoportokban a követelmények részét képezik a kiegészítő anyag bizonyos elemei
- A félévi, év végi osztályzatok az évi összteljesítményt értékelik, és nem feltétlenül az évközi érdemjegyek közepárayosaként jelennek meg.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Nem Félkövér, Nem Dőlt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

4.44. A tantárgyi érdemjegyek pótlásának, javításának módjai és lehetőségei

Meg kell adni a lehetőséget a tanulónak (pl. témazáró, röpdolgozat stb...) pótlására, esetleges javítására akkor, ha a tanuló

- egészségügyi okok miatt,
- pszichés problémái miatt,
- az esetleges szociokulturális nehézségei miatt,

nem adott számot tudásáról, vagy eredménytelen, minimumszint alatti volt a tanuló teljesítménye. A kialakult helyzet kellő mérlegelése után a szaktanár – indokolt esetben – adjon lehetőséget a pótlásra, illetve a javításra.

Az érdemjegy, a minősítés pótlására vonatkozó lehetőségről minden tanulót tájékoztatni kell.

Konkréten meg kell mondani a javítás, pótlás

- idejét,
- formáit,
- módját.

Az eredményről a tanulót és a szülőt is tájékoztatni kell.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér, Dőlt

Formázott: Normál, 2. szint, Térköz Előtte: 12 pt, Utána: 3 pt, Sorköz: Többszörös 1,15 s., Fattyú- és árvasorok engedélyezve, Együtt a következővel, Az ázsiai és latin betűs szöveg közötti térköz nincs automatikusan beállítva, Az ázsiai szöveg és a számok közötti térköz nincs automatikusan beállítva

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturált tevékenység

A jutalmazás formái:

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktárgyi (tanítói), szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, díjjal jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át. Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Fegyelmező intézkedések formái:

Azt a tanulót, aki tanulói jogviszonyából fakadó lényeges kötelezettségeit – a tanulmányok teljesítését ide nem értve – folyamatosan nem teljesíti vagy a házirend előírásait megszegi, fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

A fegyelmező intézkedések formái:

- szaktárgyi, szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás;
- nevelőtestületi figyelmeztetés;
- fegyelmi eljárás

Az iskolai fegyelmi intézkedések kiszabásánál a tett-arányos büntetés, a fokozatosság elve és a nevelő célzat érvényesül. A jutalmazás és elmarasztalás formáit a házirend tartalmazza.

Magatartás és szorgalom értékelésének elvei:

Magatartáson értjük a tanulót

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- többletfeladatok vállalását, teljesítését,
- tanórán kívül szerzett ismereteinek felhasználását,
- aktivitását.

Az osztályfőnök minden tanév első napján ismerteti a tanulókkal a magatartás és szorgalom értékelésének alapelveit, az egyes minősítések feltételeit, a követelményekről a szülőket a tanév első szülői értekezletén tájékoztatja.

Az értékelés formái

- Az osztályfőnök a szaktanárok véleményét kikérve havonta értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát a megfogalmazott kritériumok alapján.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol. A félévi és év végi magatartás és szorgalom jegyeiről az osztályozó konferencia dönt. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

A bizonyítványban és a félévi értesítőben a **magatartás és a szorgalom négyfokozatú skálán történik.**

Magatartás:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- **Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.**

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- **Fegyelmi fokozata: legfeljebb osztályfőnöki, szaktanári szóbeli, írásbeli figyelmeztető.**

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- **Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.**

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- **Fegyelmi fokozata: igazgatói intés, rová.**

Szorgalom:

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen **gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.**

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- **Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.**

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

2.10. A tanulók továbbhaladása

2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- a tankötelezettség egyéni munkarendben történő teljesítése esetén (magántanuló)

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül a nemzetiségi és az idegen nyelvből a tanuló a nemzetiségi és az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

- német
- horvát
- szerb
- roma

A településen élő nemzetiség kultúrájára vonatkozó ismeretek a következő tantárgyakban jelennek meg.: etika, történelem, ének-zene, osztályfőnöki óra, vizuális kultúra, technika és tervezés.

A nemzetiségek kultúrájának egyéb megismerési színterei:

- Szabadidős tevékenységek: (projekt hetek, diák-önkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok, nemzetiségi önkormányzatok programjai).

2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- osztályba, csoportba sorolás elvei
- lemorzsolódást segítő egyéni fejlesztések,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

2.B A Mohács Térségi Általános Iskola Brodarics Téri Telephelye helyi tanterve

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola általános tantervű és nemzetiség nevelést-oktatást folytató osztályaiban a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alapterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendeletet módosította.

A kerettanterv alapján készített helyi tanterv az 2020/21 tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon lép életbe. A többi évfolyamon a jelenleg is hatályos 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet alapján elkészített helyi tanterv van érvényben.

Jelölések:

Átdolgozott, jelen pedagógiai program: PP(2013)

Felülvizsgált pedagógiai program: PP(2020.)

Tanév/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2021	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2013)
2021/2022	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2013)
2022/2023	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2013)
2023/2024	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)	PP(2020)

Az Oktatási Hivatal által ajánlott kerettanterveket az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként az angol nyelvet tanítjuk, az első, illetve a nemzetiségi osztályokban a 4. évfolyamtól kezdődően.

Nemzetiségi nyelvként a **német nyelvet** tanítjuk az első évfolyamtól kezdődően.

A **mindennapos testnevelés** megvalósítása a német nemzetiségi osztályban heti 5 tanórában valósul meg, ebből 1 tanóra társas tánc. A köznevelés típusú sportsztyályokban a rá vonatkozó kerettantervek szerint történik, melyből szintén 1 óra társas táncra fordítódik. (2013, 2020). Az aktuális 3. évfolyamon heti 2 órában valósítjuk meg az úszásoktatást.

A mindennapos testnevelés heti 5 testnevelés óra keretéből a tanuló legfeljebb heti 2 órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel - sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való részvétellel.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Köznevelés típusú sportiskolai nevelés								
Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	4	4	3,5	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3,5	3
Történelem					2	2	2	2
Allampolgári ismeretek								1
Etika, hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelv (angol)	2	2	2	4	4	4	4	4
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	1,5	1,5	1,5	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Önismeret/drámajáték	0,5	0,5	0,5	0,5			0,5	
Sportágválasztás	0,5	0,5	0,5	0,5				
Tanulásmódszertan					1			
Olimpiaismeret					0,5	0,5		
Sportegészségtan-sportetika							0,5	1
Hon-és népismeret						1		
Dráma és Színház								1
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés					1	1	1	1
Összesen:	24	24	25	26	28,5	28,5	31	31

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Nyelvoktató nemzetiségi német								
Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	4	4	3,5	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3,5	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika, hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Nemzetiségi német nyelv	5	5	5	5	5	5	5	5
Nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelv (angol)				1	2	2	2	2
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Természetismeret					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	0,5	1	0,5
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	0,5	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret						1		
Dráma és Színház								1
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	26	26	27	28	31	31	33	33

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Nyelvoktató nemzetiségi német								
Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2013.								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	3,5	4
Történelem					2	2	2	2
Etika, hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Nemzetiségi német nyelv	5	5	5	5	5	5	5	5
Nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret	1	1	1	2				
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Informatika					1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret					1			
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	28	28	27	28	30	29	32,5	32

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Köznevelés típusú sportiskolai nevelés + emelt óraszámú matematika								
Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2013.								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	4	4	4	4
Matematika	5	5	5	5	5	5	5	5
Történelem					2	2	2	2
Etika, hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Angol	1	2	2	3	3	3	3	3
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret	1	1	1	2				
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Informatika					1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Küzdelem és játék	1	1	1	1	1	1	1	1
Sportágválasztó	1	1	1	1				
Tanulásmódszertan					1	1		
Sporterkölcstan							0,5	0,5
Hon- és népismeret					1			
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	26	27	26	28	30	29	32,5	31,5

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A tantárgyi tanterveket a 1. sz. melléklet tartalmazza évfolyamokra bontva. A magyar nyelv és irodalom tantárgyat megbontva két tantárgyként tanítjuk 5. osztálytól.

Iskolánkban etika és hit-és erkölcsstan oktatása folyik, ezért mindkét tantárgyi megnevezés szerepel az órateremben.

2.3. Választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét. Ki kell kérni az érintett helyi nemzetiségi önkormányzat véleményét is.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy megválasztásával, vagy módosításával kapcsolatos döntését.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja. (20/2012-es EMMI r. 15.§(1).

Hon és népismeret tantárgyat a 6. évfolyam óratervébe, dráma és színház tantárgyat a 8. évfolyam óratervébe illesztettük be.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű (felső tagozat) oktatás szerint tanulnak a diákok. A csoportbontást a technika, informatika, idegen nyelv, és a nemzetiségi nyelv oktatásánál alkalmazzuk a szaktanár által kialakított racionális elvek mentén (technika esetében lehetőség szerint fiú-lány bontás).

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, lehetőségekhez mérten.

2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről májusban írásban tájékoztatjuk a szülőket. A tankönyvellátás a jelenleg hatályos jogszabályoknak megfelelően minden tanuló számára ingyenes, ez azt jelenti, hogy a tankönyvek könyvtári állományba kerülnek és az adott tanévre kölcsönzik ki a tanulóknak, kivéve az első és második évfolyam. A tájékoztató tartalmazza a tartós tankönyvek használatára és visszaszolgáltatására vonatkozó elveket, valamint a tankönyv megvásárlásának lehetőségét a KELLO felületén. A nyomtatott taneszközön túl, néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van: a testnevelés, vizuális kultúra, technika és tervezés. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- ✓ a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- ✓ az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- ✓ a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulóval járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A minőségi utánpótlás biztosítása a helyi szakosztályokban.
- A mindennapos testnevelés, valamint a köznevelés típusú sportosztály tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése (NETFIT mérés)

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A tanulók fizikai állapotának mérését a tanév rendje határozza meg.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, értékelése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a diagnosztikai értékelést, a formatív és a szummatív értékelést.

2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

A házi feladat tervezésénél folyamatosan figyelemmel kell lennünk az iskolánkban tanuló gyerekek napi összterhelésének szintjére. Ezért az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok korlátait a napi összes házi feladat elvégzésének időmeghatározásában adjuk meg:

	összes feladat max.	írásbeli	szóbeli
Bevezető szakasz	45 perc	15 perc	30 perc
1-2. évfolyam			
Kezdő szakasz	60 perc	20-25 perc	35-40 perc
3-4. évfolyam			
Alapozó szakasz	90 perc	30 perc	60 perc
5-6. évfolyam			
Fejlesztő szakasz	120 perc	30-50 perc	60-90 perc
7-8. évfolyam			

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Iskolai szünetekre, hétfőre kötelezően elvégzendő otthoni többletfeladatot nem adunk.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér

2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

Év eleji, év végi felmérések. A szintfelmérő dolgozat eredményét alsó és felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A **témazáró dolgozat** megírására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a tanári szobában kifüggesztett táblázat segítségével egyeztetjük.

A **kisdolgozatok, szódolgozatok** nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók

Írásbeli beszámoltatás rendje:

- Írásbeli számonkérés havonta legalább egyszer történjen.

- Írásbeli felelettel alkalmanként tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról.

- Házi dolgozatra egy félévben legfeljebb egyszer kerüljön sor.

- Témazáró dolgozat írására a témaköröknek megfelelően évente 3-4 alkalommal kerüljön sor.

- Két témazárónál többet egy napon nem lehet írni.

- A témazáró dolgozatokat egy héttel előbb be kell jelenteni, és azokat a naplóban dokumentálni kell.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Az év eleji felmérés célja az aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése, több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Témazáró értékű jegyek felel meg.

- Az év végi felmérés a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű jegyek felel meg.

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása egyéni fejlesztési terv alapján történik. Esetükben a beszámoltatás és értékelés egyénre szabott szabályok szerint történik a szakvéleményben megfogalmazottak szerint.

- A tanév közbeni érdemjegyek megállapítása, százalékos kiértékelés alapján az alábbiak:

Első és második osztály első féléve		Második osztálytól 8. osztályig	
0-33 %	Felzárkóztatásra szorul	0-33 %	1
34-50%	Megfelelt	34-50%	2
51-75 %		51-75%	3
76-90%	Jól megfelelt	76-90 %	4
91-100%	Kiváló	91-100 %	5

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok egyénileg vagy közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében **szöveges értékelést végzünk**. A második osztály második félévétől **nyolcadik évfolyamig** a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (**jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen**) történik.

Szöveges értékelést alkalmazunk az alábbi tantárgyaknál:

Etika/hit és erkölcstan

2.8.5. A félévi és év végi szöveges értékelés kategóriái

Kiváló

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni

2.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Amennyiben a tanuló osztályzata mindkét félévben, illetve az egyik félévben valamennyi érdemjegye jeles, akkor tantárgyi dicséretben részesülhet. A félévi értesítőben és a bizonyítványban a **megjegyzés rovatban** a következő szöveg kerül:

A.....tantárgyból tantárgyi dicséretben részesül.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni. Iskolai közös munkában passzív, otthoni feladatait nem vagy csak hanyagul végzi el.

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának elvei:

- Figyelembe vesszük a tanulók adott tantárgyban mutatott többletmunkáját.
- Érdemjegyet csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására adunk, amelyekre a követelmények vonatkoznak. A tanulók helytelen viselkedése, kötelességteljesítésének elmulasztása miatt elégtelen osztályzatot nem adunk.
- A füzetrendet a tantárgyi értékelésnél figyelembe vesszük.
- A házi feladatot az órán feladott anyag gyakorlásának tekintjük, emiatt nem osztályozzuk (kivéve gyűjtőmunka, megfigyelés, kísérlet, kutatás, kiselőadás, szorgalmi feladatok, rendszerező munkák).
- A kiegészítő anyag elsajátítását szaktanári dicsérettel honoráljuk, de az emelt óraszámú csoportokban a követelmények részét képezik a kiegészítő anyag bizonyos elemei
- A félévi, év végi osztályzatok az évi összteljesítményt értékelik, és nem feltétlenül az évközi érdemjegyek középátlósaként jelennek meg.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Nem Félkövér, Nem Dőlt

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

4.42. A tantárgyi érdemjegyek pótlásának, javításának módjai és lehetőségei

Meg kell adni a lehetőséget a tanulónak (pl. témazáró, röpdolgozat stb...) pótlására, esetleges javítására akkor, ha a tanuló

- egészségügyi okok miatt,
- pszichés problémái miatt,
- az esetleges szociokulturális nehézségei miatt,

nem adott számot tudásáról, vagy eredménytelen, minimumszint alatti volt a tanuló teljesítménye. A kialakult helyzet kellő mérlegelése után a szaktanár – indokolt esetben – adjon lehetőséget a pótlásra, illetve a javításra.

Az érdemjegy, a minősítés pótlására vonatkozó lehetőségről minden tanulót tájékoztatni kell.

Konkréten meg kell mondani a javítás, pótlás

- idejét,
- formáit,
- módját.

Az eredményről a tanulót és a szülőt is tájékoztatni kell.

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt, Félkövér, Dőlt

Formázott: Normál, 2. szint, Térköz Előtte: 12 pt, Utána: 3 pt, Sorköz: Többszörös 1,15 s., Fattyú- és árvasorok engedélyezve, Együtt a következővel, Az ázsiai és latin betűs szöveg közötti térköz nincs automatikusan beállítva, Az ázsiai szöveg és a számok közötti térköz nincs automatikusan beállítva

Formázott: Betűtípus: Times New Roman, 12 pt

2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- ✓ tanulmányi munka,
- ✓ sportteljesítmények
- ✓ közösségi munka
- ✓ kulturált tevékenység

A jutalmazás formái:

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- szaktárgyi,(tanítói) szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, díjjal jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át. Községi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Fegyelmező intézkedések formái:

Azt a tanulót, aki tanulói jogviszonyából fakadó lényeges kötelezettségeit – a tanulmányok teljesítését ide nem értve – folyamatosan nem teljesíti vagy a házirend előírásait megszegi, fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

A fegyelmező intézkedések formái:

- ✓ szaktárgyi, szaktanári figyelmeztetés, intés, megrovás;
- ✓ osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás;
- ✓ igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás;
- ✓ nevelőtestületi figyelmeztetés.
- ✓ fegyelmi eljárás

Az iskolai fegyelmi intézkedések kiszabásánál a tett-arányos büntetés, a fokozatosság elve és a nevelő célzat érvényesül. A jutalmazás és elmarasztalás formáit a házirend tartalmazza.

Magatartás és szorgalom értékelésének elvei:

Magatartáson értjük a tanuló

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- többletfeladatok vállalását, teljesítését,
- tanórán kívül szerzett ismereteinek felhasználását,
- aktivitását.

Az osztályfőnök minden tanév első napján ismerteti a tanulókkal a magatartás és szorgalom értékelésének alapelveit, az egyes minősítések feltételeit, a követelményekről a szülőket a tanév első szülői értekezletén tájékoztatja.

Az értékelés formái

- Az osztályfőnök a szaktanárok véleményét kikérve havonta értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát a megfogalmazott kritériumok alapján.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol. A félévi és év végi magatartás és szorgalom jegyeiről az osztályozó konferencia dönt. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

A bizonyítványban és a félévi értesítőben a **magatartás és a szorgalom négyfokozatú skálán történik.**

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- **Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.**

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- **Fegyelmi fokozata: legfeljebb osztályfőnöki, szaktanári szóbeli, írásbeli figyelmeztető.**

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- **Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.**

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- **Fegyelmi fokozata: igazgatói intés, rovó.**

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen **gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.**

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- **Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.**

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

2.10. A tanulók továbbhaladása

2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- a tankötelezettség egyéni munkarendben történő teljesítése esetén (magántanuló)

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

- német
- horvát
- szerb
- roma

A településen élő nemzetiség kultúrájára vonatkozó ismeretek a következő tantárgyakban jelennek meg.: etika, történelem, ének-zene, osztályfőnöki óra, vizuális kultúra, technika és tervezés.

A nemzetiségek kultúrájának egyéb megismerési szinterei:

- Szabadidős tevékenységek: (projekt hetek, diák-önkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok, nemzetiségi önkormányzatok programjai).

2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- osztályba, csoportba sorolás elvei
- lemorzsolódást segítő egyéni fejlesztések,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

2. C A Mohács Térségi Általános Iskola Völgyesi Jenő Tag Általános Iskolája helyi tanterve

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

A Mohács Térségi Általános Iskola Völgyesi Jenő Tag Általános Iskolája német nemzetiségi nyelvoktató iskola.

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/21	2020	2012	2012	2012	2020	2012	2012	2012
2021/22	2020	2020	2012	2012	2020	2020	2012	2012
2022/23	2020	2020	2020	2012	2020	2020	2020	2012
2023/24	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020

A helyi tanterv az érvényes általános tantervek mellett a német nemzetiségi nevelés- és oktatásra vonatkozó jogi szabályozók figyelembevételével készült.

(5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról)

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben a miniszter által kiadott kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és heti óraszámai az egyes évfolyamokon **2013 tanévtől** az alábbiak:

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Alsó tagozat

Óratervezet a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam 2013				
Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének –zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összesen	28	28	29	29
Rendelk. álló órák + német nemz.+110/2012 Korm. Rendelet	25+2+1	25+2+1	25+2+2	27+2
A tanuló heti óraszám	25	25	25	27
Nemzetiségi plusz óra	2	2	2	2
A tanulók maximális terhelhetősége	31	31	31	33

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Felső tagozat

Óratervezet a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam 2013				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2,5		
Biológia-egészségtan			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Földrajz			1,5	2
Ének-zene	1	1	0,5	0,5
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1	1		
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	30	30,5	33	33
Rendelk. álló órák + német nemz.+110/2012 Korm. Rendelet	28+2	28+2+0,5	31+2	31+2
A tanuló heti óraszám	28	28	31	31
Nemzetiségi plusz óra	2	2	2	2
A tanulók maximális terhelhetősége	34	34	37	37

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet a magyar nyelv és irodalom (1-7. évfolyam), matematika (6-8. évfolyam), informatika 5. évfolyam, biológia, földrajz, kémia, fizika (7-8. évfolyam), hon- és népismeret (6. évfolyam) tantárgy tanítására fordítjuk.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (IV.4) kormányrendelet módosításáról szóló 5/2020.(I.31.) kormányrendelet alapján, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és heti óraszámai az egyes évfolyamokon **2020/21 tanévtől** az alábbiak:

1-4.évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Német nemzetiségi nyelvoktatás								
Tantárgyak	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	NAT	helyi	NAT	helyi	NAT	helyi	NAT	helyi
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	5	5	5	7
Első élő idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	0
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	-	5	-	5	-	5	-	5
Német népismeret	-	1	-	1	-	1	-	1
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	-	-	1	1	1	1
Ének -zene	2	1	2	1	2	1	2	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	-	-	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
összesen	22	27	22	27	22	27	23	28

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

5-8.évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Német nemzetiségi nyelvoktatás								
Tantárgyak	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	NAT	helyi	NAT	helyi	NAT	helyi	NAT	helyi
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	3	4	3	3
Dráma és színház	-		-		-		1	1
Első élő idegen nyelv	2	0	3	0	3	0	3	0
Nemzetiségi nyelv	-	5	-	5	-	5	-	5
Honismeret német	-	1	-	1	-	1	-	1
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek							1	1
Matematika	4	4	4	4	3	4	3	4
Etika/Hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Hon- és népismeret	-	-	1	1	-	-	-	-
Természet-tudomány	2	2	2	2	-		-	
Fizika	-		-		1	1	2	2
Kémia	-		-		1	1	2	2
Biológia	-		-		2	2	1	1
Földrajz	-				2	2	1	1
Ének -zene	2	1	1	1	1	0,5	1	0,5
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	0,5	0	0,5
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
összesen	26	29	27	30	28	32	29	33

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Minden tantervünknel figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabályt.

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmi

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét. Ki kell kérni az érintett helyi nemzetiségi önkormányzat véleményét is.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy megválasztásával, vagy módosításával kapcsolatos döntését.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja. (20/2012-es EMMI r. 15.§(1).

Hon- és népismeret tantárgyat a 6. évfolyam óratervébe, **Dráma és színház** tantárgyat a 8. évfolyam óratervébe illesztettük be.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban kis létszámú osztályaiban nincs szükség tanórán csoportbontásra.

A létszámadatoktól függően az alsó tagozaton összevont osztályokat alakítunk. Az összevont osztályban a magyar nyelv és irodalom, a német nemzetiségi nyelv, matematika és környezetismeret tantárgyakat évfolyamonként csoportbontásban szervezzük meg. A fenti táblázatokban piros színnel jelöljük az összevont órákat.

A tornatermi adottságok kihasználásával a felső tagozaton 30 fő/csoport létszámig a testnevelés órákat 5-6, és 7-8. évfolyamon összevontan szervezzük meg.

Az összevonas, csoportbontás szükségességét minden évben felülvizsgáljuk.

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről az iskola közösségi oldalán, az iskola bejáratánál elhelyezett listán és a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket.

A taneszközök kiválasztásánál az intézmény a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Tartós tankönyvekre a munkaközösségek tesznek javaslatot, és a tantestület hoz döntést arról melyik tanévben milyen tartós könyveket vásárol. Tartós tankönyv alatt elsősorban az olvasókönyv jellegű tankönyveket, szöveggyűjteményeket, atlaszokat, albumokat értjük, amelyekben a tanórai foglalkozások során nem kerülnek írásos jelölések.

2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe (óvoda-iskola átmenet munkacsoport programjai).
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.
- Nemzeti-, helyi- és iskolai hagyományok, ünnepek megismertetése fontos feladatunk.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.
- Nemzeti-, helyi- és iskolai hagyományok, ünnepekbe való aktív bekapcsolódás.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását kívánjuk megvalósítani.
- Az alsó és felső közötti zökkenőmentes átmenet biztosítása.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- A tanulói önállóság kialakítása fokozatosan.
- Tanulás tanítása.
- Nemzeti-, helyi- és iskolai hagyományok, ünnepekbe való aktív bekapcsolódás.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- Nemzeti-, helyi- és iskolai hagyományok, ünnepekbe való aktív bekapcsolódás.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg. Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- A kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- Iskolai sportkörben való sportolással,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

□ Kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

Iskolánk körül hatalmas park található, játszótérrel, nagy udvarral és az épület nyugati oldalán aszfaltos pályával. Elhelyezkedése tanulóink számára lehetőséget biztosít a szabad levegőn történő mozgásra, játékra.

A városi uszoda közelsége, valamint az anyagi erőforrások lehetőséget biztosítanak, hogy tanulóink félévenkénti váltásban kéthetente úszásoktatáson vegyenek részt. A pontos beosztásról a tanév elején az erőforrások feltérképezését követően döntünk, és amit az éves munkatervben rögzítünk.

Célunk:

- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók mérése a vonatkozó jogszabály szerint „A NETFIT® a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt” alapján történik.

2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Körzeti beiskolázású iskolaként a következő nevelési területeken kívánjuk erősíteni a minőséget:

- Erkölc: alapvető emberi értékek, melyet a pedagógiai program és a házirend tartalmaz (pl. szeretet, tisztelet, felelősségérzet stb.).
- Környezetkultúra (vonatkozik a környezet kialakítására és jelenlegi állapotának, állagának megőrzésére, a fenntarthatóság elérésére).
- Fegyelem (önfegyelem, „kollektív” fegyelem)
- Eddigi tapasztalataink alapján külön figyelmet fordítunk minden évfolyamon a tanulók és a felnőtt (gyermek-szülő, gyermek-pedagógus stb.) kapcsolat optimalizálására.
- A kulturált kommunikáció terén kívánunk javítani.
- A munkához való viszony és az önművelésre való igény fejlesztése.

Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya:

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév eleji diagnosztizáló	Százalékos kiértékelés Nem osztályozható!	Állapotfelmérés
Félévi szummatív	Százalékos kiértékelés	Összefüggő témakörök egymásra épülésének ellenőrzése
Tanév végi szummatív	Százalékos kiértékelés	Adott tanév tananyagának beépülése
Témakörönkénti, formatív dolgozat	Százalékos kiértékelés	
Témazáró dolgozat	Százalékos kiértékelés	Egy témakör beépülésének kontrollálása
Írásbeli felelet		Rövidebb szakasz teljesítményének ellenőrzése, beszédképesség fejlődése
Gyűjtőmunka	A munkaközösség által meghatározott módon értékelve	Az önállóság fejlődésének vizsgálata
Órai munka	Pontozásos módszerrel	Napi nyomon követés
Témahét, projekt	A tanórai és a házi felkészülés során végzett tevékenységek osztályozhatók, a kooperatív technikák során alkalmazott módszerek a mértékadóak.	A tanuló egyéni és csoportos teljesítményének és tudásának értékelése, továbbá a csoportban végzett munkában való részvétel, az együttműködés szintjének értékelése.
Írásbeli házi feladat	Az értékelés egyedi módja szerinti módszerrel	Az otthoni gyakorlás ellenőrzése, hibák javítása, szorgalom

Értékelés

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli témazáró dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-30 %:	elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul
31-50 %:	elégséges (2)	Megfelelően teljesített
51-75 %:	közepes (3)	
76-90 %:	jó (4)	Jól teljesített
91-100 %:	jeles (5)	Kiválóan teljesített

- Egyéb számonkérés esetén követelmények számonkérése esetén a szaktanár egyéni elbírálása alapján, eltérhet a fentiekben meghatározott %-os arányoktól.
- Minimum követelmény számonkérése esetén az elégséges szint 51%.
- Azok a tanulók, akiknek részképesség zavaráról, írásos szakvéleménnyel rendelkezik az iskola, írásbeli számonkérés esetén- témazáró dolgozatoknál- a szakértői véleményben megfogalmazottak kell eljárnia.
- Az integráltan oktatott, SNI, BTMN tanulók értékelésekor a rájuk vonatkozó, az adott évfolyamon feltüntetett csökkentett vagy módosított követelményrendszer a meghatározó.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, egyéb elismeréssel jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismertetése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébren tartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végeztetése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A *témazáró dolgozat* megírására egy teljes tanórát biztosítunk. A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazásképes tudását méri. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a KRÉTA felületen egyeztetjük.

A *kisdolgozatok*, *röpdolgozatok*, *írásbeli feleletek*, *szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók, súlyuk a szóbeli felelettel egyenértékű. Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi, számuk egy napon kettőnél több is lehet.

Az *év eleji felmérés* az aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja, ilyenkor nem osztályozzuk.

A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb két témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozat irattatható.

2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján, az alsó tagozaton, első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében nyolc tanóránként, de legalább havonta egy alkalommal és/vagy meghatározott tartalmi szakaszhatárnál (téma, egység) adunk értékelő tájékoztatást.

Etika és hit- és erkölcs tantervek esetében az értékelés szóbeli és fejlesztő. A tanulmányi követelmények teljesítése esetében a tanuló „rész vett” értékelést kap.

A teljesítmény megállapításának módja a tanév során szerzett folyamatos értékelés alapján kialakított tanári vélekedés.

Osztályozó konferenciákra tanítási félévenként kerül sor, ami konzultatív jellegű, a testület csak a kétes jegyek eldöntésében segíti az illetékes nevelőt.

A tanulói teljesítmények átfogó értékelését hagyományos módon félévkor és tanév végén, az Nkt.-ben foglaltaknak megfelelően végezzük.

Az értékelést végző, a továbbhaladásról döntő személyek:

- a tanító, tanár
- javító-, osztályozó vizsgán a tanulót tanító, ill. a megfelelő tantárgyat oktató tanárok, minimum 3 fő
- a negyedéves magatartás- szorgalomértékelő konferencián az illetékes munkaközösség tagjai
- osztályozó konferencián a nevelőtestület minden tagja

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA-n keresztül a KRÉTA szabályzatban rögzítettek szerint.

2.8.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Szöveges értékelés

A szöveges, írásbeli értékelésekben jól nyomon követhető az iskola értékelési rendszerének négy alkotóeleme: a tevékenység, a produktum, a feltétel és a kritérium.

Félévkor egyénre szabott fejlődési beszámolót kapnak a tanulók és a szüleik. Az értékelési szempontok összetettek, nem egy-egy tantárgyra, hanem a tanuló egész személyiségére koncentrálnak.

Az értékelési ívek tartalmazzák:

- a tanulást befolyásoló tényezők fejlettségének,
- a tanulási technikák szintjének,
- a kommunikációs és olvasási képességek,
- a számolási és matematikai képességek,
- a művészeti és mozgásos tevékenységek értékelését,
- a gyermek érzelmi életének és társas kapcsolatainak főbb jellemzőit.

A szöveges értékelés arra is lehetőséget kínál, hogy a pozitívumok kiemelésével buzdítsa a tanulókat, sőt, a lehetséges fejlesztési irányt is megmutassa.

A szöveges értékelés koncepciójának elvi kiindulópontjai a következők:

- az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények:

- minősítés – központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között
- jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

Kiválóan teljesített

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

2.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretet adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, Völgyesi-díj), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A magatartás és szorgalom negyedévenkénti minősítését az osztályfőnök lehetőség szerint a tanulói önértékelés és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt a minősítésről.

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, fegyelmezetten viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

Jó

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon fegyelmezetten viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként ritkán vállal, a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott: maximum 3 óra;
- osztályfőnöki intője van.

Rossz

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor a minősítés eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor a minősítés eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.10. A tanulók továbbhaladása

2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételeit a Knt. 57. § (1)-(3) bekezdései szabályozzák, és ez alapján járunk el iskolánkban is. A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a Miniszter által kiadott tantervekben „A továbbhaladás feltételei” című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája alapján bírálják el. Az osztálytanító, ill. a szaktanár az évközi érdemjegyek alapján állapítja meg az év végi osztályzatot, amelyről a nevelőtestület az osztályozó értekezleten dönt.

A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon tanév végén maximum két tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Ha a tanuló 2-8. évfolyamon, a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola bármely évfolyamának megisméltése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló/egyéni tanrend szerinti tanuló volt;

kivétel, ha addigi tevékenysége és érdemjegyei alapján a szaktanár értékelni tudja a tanulmányi munkáját.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók/egyéni tanrend szerint haladó tanuló esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

1-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret

5-6. évfolyamon magyar irodalom, magyar nyelvtan, idegen nyelv, történelem, matematika, természetismeret

7-8. évfolyamon: magyar irodalom, magyar nyelvtan, idegen nyelv, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz

2.10.2. A tanulók átvétele

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon, illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító, illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. Német nemzetiségi nyelvoktatásunk óraszámai miatt az átvétel feltétele, ha a szülő vállalja, hogy gyermeke a tananyagot pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szóveges értékeléssel értesíti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: német, horvát, szerb, roma

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be:

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

- A következő tanítási órák: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, hon- és népismeret, német nemzetiségi nyelv, német népismeret és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: (projekt hetek, diák-önkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok, kirándulások a térség településeire, tájházakba, múzeumokba).
- Ünnepek kapcsán ismert népszokások megismertetése (karácsony, húsvét, Márton nap)
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.
- Német faliújság kialakítása.

Iskolánkban német nemzetiségi nyelvoktató oktatás folyik, melynek célja a magyar nyelvű tanulók számára biztosítani anyanyelvük (a német nyelv) másodnyelvként való elsajátítását. A tanítás nyelve a magyar. Sajátos cél a kisebbségi önanazonosság megőrzése és erősítése, jövőképük formálása, valamint törekvés a kisebbség nyelvének szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára. Ennek érdekében tanítjuk a kisebbségi nyelvet, népismeretet.

2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Helyzetelemzés: Az iskola körzetében lakók falusi illetve tanya jellegű településszerkezetben élnek, jellegzetesen családi házas környezetben. A településrészt a városi átlagnál nagyobb mértékben sújtja a munkanélküliség, a családok jelentős hányada szociálisan hátrányos helyzetű. Híd hiányában a lakosság nehezen jut hozzá a városban rendelkezésre álló munkalehetőségekhez, kulturális és egyéb szolgáltatásokhoz.

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

A tanulási esélyegyenlőség segítése elvei:

- Tanórai differenciálás heterogén csoportban Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Kooperatív tanulás A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- Tevékenységközpontú pedagógiák A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják
- Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek. A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet-mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- Gyermekétkeztetés: Az iskola tanulóinak étkezése a törvényi szabályozás keretein belül történik.
- Mentálhigiénés ellátás: Gyermekvédelmi feladatokra képzett szakember vagy szakemberek tartják a kapcsolatot a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívják fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdik el gondozásukat.
- Egészségügyi ellátás: Amennyiben az iskolának van szerződése iskolaorvossal, az rendszeres szűrővizsgálatot végez, szükség esetén szakrendelésre beutal. Munkáját főállású védőnő segíti. Az iskolaorvos és a védőnő egészségügyi tanácsadást végez, és segítséget adnak a felmerülő problémák szakorvosi megoldásához. Nagyon fontos hogy a diákok, ha gondjuk van, bátran forduljanak hozzájuk. A védőnő és az iskolaorvos munkája az iskolában folyó mentálhigiénés gondozás része, az osztályfőnök gyermekvédelmi feladataihoz kapcsolódva.
- Napközis ellátás - tanulószoba – (különösen a hátrányos helyzetű gyerekek számára fontos).
- Kapcsolattartás a szülőkkel: A szülők tájékoztatása a különféle igénybe vehető kedvezményekről-szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon.
- Diáksport támogatása (a törvényi szabályozás keretein belül).
- Kapcsolattartás a nevelési tanácsadókkal, szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

3.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2020. év szeptember hónap 1. napjától történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka 2013. év szeptember 1. napjától érvényes pedagógiai program szerint folyik.

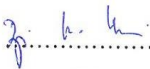
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodába lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján a KRÉTA és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

3.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A Szülői Szervezet véleményezési joga

A Mohács Térségi Általános Iskola szülői szervezete az intézmény pedagógiai programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Mohács, 2022-08-26

.....
a szülői szervezet vezetője

Az Intézményi Tanács véleményezési joga

A Mohács Térségi Általános Iskola Intézményi Tanácsa az intézmény pedagógiai programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Mohács, 2022-08-26

.....
Intézményi Tanács vezetője

3.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A Mohács Térségi Általános Iskola nevelőtestülete az intézmény pedagógiai programjának módosítását a mai napon megtartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Mohács, 2022-08-30

.....
intézményvezető

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az intézményvezető jóváhagyó nyilatkozata

A Mohács Térségi Általános Iskola pedagógiai programjának módosítását a mai napon intézményvezetői jogkörömben jóváhagyom, egyben nyilatkozom arról, hogy a Pedagógiai Program a korábban elfogadott program kötelezettségéhez képest, a Mohácsi Tankerületi Központ, mint intézményfenntartóra háruló többletkötelezettséget nem tartalmaz.

Mohács, 2022-08-30

intézményvezető

3.4 Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Mohács Térségi Általános Iskola a pedagógiai programjának módosítását, amelyet az intézmény nevelőtestülete 2022. augusztus 30-án elfogadott, az intézmény vezetője 2022. augusztus 30-án jóváhagyott, a mai napon a fenntartó képviselőjeként jóváhagyom.

A pedagógiai programhoz, a dokumentumban foglalt feladatokon túl, a fenntartóra többletkötelezettségeket telepítő rendelkezések vonatkozásában, a Mohácsi Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója, a vonatkozó rendelkezések érvénybelépéséhez –az intézmény éves költségvetésének keretein belül- egyetértését adja.

Mohács, 2022-09-01

Kászné Lebő Zsuzsanna
tankerületi igazgató

4. MELLÉKLETEK:

I. sz. melléklet: Komplex Alaprogram bevezetése

II. sz. melléklet: Digitális környezet a köznevelésben pályázat megvalósítása

III. sz. melléklet: A helyi tanterv tantárgyai, tantárgyi tantervei

IV. sz. melléklet: Tantárgyi minimumkövetelmények

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

I. sz. melléklet: KOMPLEX ALAPPROGRAM BEVEZETÉSE

Az Iskola 2020 pályázat feltételeként a Komplex Alapprogram bevezetésre kerül az MTÁI Széchenyi és Brodarics **Iskoláiban a 2020/2021-es tanévben.**

MTÁI Széchenyi Iskola:

A Komplex Alapprogramot az 1.a, 2.b, 3.a, 5.b, 8a és 8.b osztályokban vezetjük be a 2020/2021-es tanévben.

1.a	DFHT	Ráhangelődés	Te órád
	technika	hétfő 2.ó magyar kedd 6. napközi	kedd 7.ó - felzárkóztatás

2.b	DFHT	Ráhangelődés	Te órád
	környezetismeret	hétfő 1.ó magyar péntek 7. napközi	csütörtök 5.ó - felzárkóztatás

5.b	DFHT	KIP	Komplex óra
	történelem hétfő 5.ó, péntek 6.ó		

8.a	Te órád
	hétfő 0.ó – magyar előkészítő

8.b	Te órád	Te órád
	hétfő 0.ó magyar előkészítő	szerda 0.ó – matematika előkészítő

Alprogramok	DA	DA	TA
	kedd 7.ó angol 3.a	kedd 7.ó DSD felkészítő 7. évfolyam	hétfő 8.ó 1-3 évfolyam - tömegsport

MTÁI Brodarics Iskola:

Alsó tagozaton a ráhangolódás óráinak megvalósítása az 1. b osztályban az alábbiak szerint történik:

Hétfő 7.30-8.00	Ráhangolódás	1. b osztály
Péntek 7.30-8.00	Ráhangolódás	1. b osztály

A DFHT bevezetése:

6. a osztály Magyar nyelv és irodalom

Történelem

6. b osztály Magyar nyelv és irodalom

Történelem

Alprogrami foglalkozások:

Osztályonként minden alprogram heti egy órában a délutáni alprogrami foglalkozások (Testmozgásalapú alprogram [TA], Művészetalapú alprogram [MA], Digitális alapú alprogram [DA], Logikaalapú alprogram [LA], Életgyakorlat-alapú alprogram [ÉA]) kerül bevezetésre.

Az alprogramok mellett a délutáni időszakban az érdeklődéshez és egyéni igényekhez igazított, szintén délután szervezett, ún. **„Te órád”** foglalkozás heti 1 órában kerül megtartásra. A Testmozgásalapú alprogramot a délutáni, az iskolai sportszakkörök keretében valósítjuk meg.

Alsó, felső tagozaton az alprogramok bevezetése a délutáni foglalkozások keretében történik:

A foglalkozás megnevezése	Alprogram típusa
Színjátészó szakkör	Digitális alprogram
Felzárkóztató foglalkozás	Életgyakorlat alapú fog.
Sakk szakkör	Logikaalapú alprogram
Játékos sportfoglalkozás. –sport szakkör	Testmozgásalapú alprogram
Felzárkóztató foglalkozás-angol szakkör	Művészet alapú alprogram

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az alsó és felső tagozaton a „**Te órád**”- **tanulás** foglalkozás a délutáni foglalkozások keretében valósul meg:

Foglalkozás megnevezése		Osztály
Floorball	Tehetséggondozás	5. és 7. osztály
DSD nyelvvizsgára való felkészítés	Tehetséggondozás	8.a osztály
Röplabda	Tehetséggondozás	5. és 6. osztály
Magyar ny. és irodalom, Matematika	Felzárkóztató foglalkozás	1. b osztály
Magyar ny. és irodalom, Matematika	Felzárkóztató foglalkozás	1. a osztály
Magyar ny. és irodalom, Matematika	Tehetséggondozás	4. a osztály
Magyar ny. és irodalom, Matematika	Tehetséggondozás	3. b osztály
Magyar ny. és irodalom, Matematika	Tehetséggondozás	4. b osztály
Matematika szakkör	Tehetséggondozás	8. a és 8. b osztály

1. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevencióc célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkétség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alaprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

1.1. Komplex Alaprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

2.. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

2.1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollós beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2.2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

2.3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszert.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

2.4. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók
- Alprogrami eszköztár és feladatbank
- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

2.5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszköztárszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

2.6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

2.6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

2.6.2. Alkalmazott módszerek:

2.6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezen kívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

2.6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

2.6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

3. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

3.1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élmény-suliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

3.1.1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és non formális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

3.1.2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vérteti fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3.1.3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és non formális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

3.1.4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodásfejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsejtellet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

3.1.5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keressztertervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúráváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

3.2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és kerettantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A Komplex órák felépítése

3.3. Ráhangelódás

A ráhangelódás biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangelódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

3.4. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

3.5. *Házi feladata*

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

3.6. *Értékelés*

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. **A tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

4. PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

5. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

6. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

6.1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ban** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
 - A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulás-szervezési eljárások.
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

6.2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

7. TANTÁRGYFELOSZTÁS ÉS A KAP ÁLTAL KÍNÁLT MÓDSZERTANI ELEMEEK ÖSSZEANGOLÁSA

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a **NAT 2020** határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan 16 óráig tartsanak, vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy "Te órád" biztosítható.

8. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM			
DFHT óra	☐	Ráhangolódás	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐
		Testmozgásalapú alprogram	☐
		Életgyakorlat-alapú alprogram	☐
		Művészetalapú alprogram	☐
		Logikaalapú alprogram	☐

II. számú melléklet: DIGITÁLIS KÖRNYEZET A KÖZNEVELÉSBEN EFOP-3.2.3.-17

A pályázat célja, hogy olyan a digitális pedagógiai, módszertani csomagokra épülő pilot programokat valósítson meg, amelyek elterjeszhetőek a teljes köznevelési rendszerben a pedagógusok digitális felkészültségének, módszertani kultúrájának növelése a mindennapi pedagógiai munka során az IKT-használat erősítése és elsősorban a digitális és egyéb kulcskompetenciák hatékonyabb fejlesztése érdekében.

A pályázat részcélok:

- A digitális pedagógiai módszertanok komplex intézményi szintű fejlesztése a pedagógusok képzsével és a támogató eszközöknek bevezetésével és bevalás-vizsgálatával, illetve a nemzetközileg bevált eszközrendszerek meghonosítása és kísérleti jellegű bevezetése.
- A tanulók matematikai, szövegértési, digitális és természettudományos, valamint problémamegoldó és kreatív kompetenciáinak fejlesztése.
- Magyarország Digitális Oktatási Stratégiájában foglalt fejlesztési célok (a pedagógusok IKT tudása, módszertani kultúrája, motivációja; IKT-eszközök használatának beépülése a tanítás-tanulás és az értékelés folyamatába; internet és eszközellátás; nagy IT biztonság, esélyegyenlőség; oktatás adminisztrációs szolgáltatások) megvalósítása.
- A digitális környezeti fejlesztések hozzáférhetővé, akadálymentessé tétele, kiemelten a fogyatékossggal élő, a sajátos nevelésű igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTMN) számára.
- A végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskola elhagyás megelőzése, a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása formális, informális és nem formális tanulási formákon keresztül.
- Az alulteljesítő tanulók alapkészségeinek, képességeinek és kompetencia szintjének növelése.
- A pedagógusok módszertani kultúrájának bővítése olyan pedagógiai módszerekkel és technikákkal, amelyek a tanulók önálló munkavégzését, divergens gondolkodását és problémamegoldó készségeinek mozgósítását kívánják meg, képzések és továbbképzések segítségével. Az infokommunikációs eszközök napi tanítási-tanulási gyakorlatba való integrálásának támogatását szolgáló fejlesztések.
- A tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztése digitális taneszközök és digitális tartalmak fejlesztésével vagy honosításával, valamint azok tanórai használatának elősegítésével, intézményi informatikai fejlesztések segítségével.
- A tanulók információkezeléssel (információkeresés, - szűrés, - feldolgozás, - értékelés, - prezentáció) kapcsolatos készségeinek fejlesztése módszertani fejlesztésekkel, valamint olyan digitális tartalmak és taneszközök fejlesztésével, amely támogatja ezen készségeket.
- Legyenek elérhetőek a diákok életkori sajátosságainak, igényeinek megfelelő elektronikus tananyagok széles kínálata a kimeneti követelmények lefedésére, lehetőség szerint több, alternatív változatban eltérő tanulási igények támogatására.
- A pedagógusok által fejlesztett digitális óravázlatok és tartalmak létrehozása valamint megosztása.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- Létező nemzetközi, digitális tartalom jó gyakorlatok átvétele az on-line tanári közösségekben való részvétel.
- Digitális mérési és értékelési rendszerek bevezetése, elektronikus tudásfelmérés általánossá tétele, amely lehetővé teszi elsősorban a formatív értékelés támogatását széles értékelési eszközkészlet kialakításával.
- A pedagógusok módszertani támogatást kapnak a digitális pedagógiára épülő tanórákra felkészülésben és a tanórák megtartásában.

A pályázatba bevont feladatellátási helyek:

1. MTÁI Széchenyi Iskola
2. MTÁI Brodarics Iskola

A pályázatban választott elemek:

Széchenyi Iskola	Brodarics Iskola
Matematikai kompetencia fejlesztés támogatása	Matematikai kompetencia fejlesztés támogatása
Kreativitás fejlesztésének támogatása	

Az intézmények a pályázatban vállalt feladatai:

1. A résztvevő feladatellátási helyeken nagy sáv szélességű internetkapcsolat hozzáférések és számítógépes állomások kiépítése.
2. Interaktív és digitális tananyagtartalmak és tanulási játékok szerkesztésének elsajátítása erre vonatkozó módszertani, akkreditált továbbképzéseken.
3. A továbbképzéseken tanult módszerek, eljárások segítségével konkrét tantárgyi tartalmakhoz kötődő vizuális és interaktív vázlatok, gyakorló feladatok, játékok szerkesztése.
4. Projektpedagógiai akkreditált továbbképzésen tanult módszerekkel a különböző tantárgyi elemek, digitális tananyagtartalmak összehangolása, egy-egy téma köré épülő, több tantárgyat érintő konkrét megvalósításának terve.
5. A kompetencia és műveltségterületenként együtt dolgozó munkaközösségek által az elkészült tantárgyi eszközök, módszerek, valamint tanulási projektek terveinek beépítése a pedagógiai programba, a munkaközösségek munkájának összehangolásával a szükséges időkeretek pontos meghatározásával.

A pályázatba bevont pedagógusok:

MTÁI Széchenyi Iskola - 5 fő tanító és 1 fő matematika-informatika- technika szakos tanár.

MTÁI Brodarics Iskola - 5 fő tanító és 1 fő matematika-technika szakos tanár.

Bevonásra került diákcsoportok:

MTÁI Széchenyi Iskolában az alsó tagozaton a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására a Geomatech játékos interaktív digitális matematika feladat-és tananyagrendszer alsó tagozatosok számára bevezetett programcsomagot alkalmazzuk.

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Felső tagozaton a kreativitás/problémamegoldás, gondolkodásfejlesztésének támogatása kompetencterületen, a problémamegoldás LEGO robottal programcsomagot vezetjük be.

MTÁI Brodarics Iskolában az alsó tagozaton a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására a Geomatech játékos interaktív digitális matematika feladat-és tananyagrendszer alsó, felső tagozatosok számára bevezetett programcsomagot alkalmazzuk.

Széchenyi Iskola	Brodarics Iskola
1. osztály 21 fő	1. osztály 48 fő
2. osztály 26 fő	2. osztály 42 fő
3. osztály 47 fő	4. osztály 49 fő
4. osztály 19 fő	
Informatika felső tagozat 106 fő	

Pedagógusok helyi feladatai:

- ✓ GeoGebra továbbképzés 60 óra
- ✓ 3x8 hetes periódusokban Geomatech gyakorlati alkalmazása 15-20 perces órarészlet elkészítése, feltöltése az adott felületre és Skypos óra megbeszélés.
- ✓ 3 digitális óravázlat és 3 digitális óratervezetet kell elkészíteni és a megvalósító óráról videót kell feltölteni. A 3 digitális óravázlat közül legalább egyben mobil applikációt és legalább egyben Geomatech/GeoGebra feladatot kell használni/használtatni. (a felkészülést mentor támogatja)
- ✓ A pályázat megvalósítása keretében minden bevont nevelőnek 32 digitális óravázlatot kell feltölteni a pilot program megvalósításának végéig.
- ✓ Minden bevont pedagógus az általa kiválasztott tantárgyhoz és évfolyamhoz készít egy tanmenetet, amely legalább 40 %-ban tartalmaz digitális eszközhasználatot.
- ✓ Projektszervezés, pl. digitális témahét megvalósítása
- ✓ Informatikai eszközök, tablet, számítógép használatának beépítése a tanórába
- ✓ A pályázat részét képezi a „**Tanulni jó**” módszertani programcsomag alkalmazása, melyet tanórán kívüli foglalkozás keretében valósítunk meg.
- ✓ A programcsomag kiscsoportos foglalkozásokra épülő tanfolyami rendszer, ahol a gyerekek konkrét program és a módszerre kiképzett pedagógus segítségével játékosan és alkotó módon ismernek meg és alkalmazzák a tanulási problémáik megoldására.
 - ✓ Fejlesztik a gyerekek tanuláshoz szükséges képességeit,
 - ✓ Memorizálási technikákat tanulnak,
 - ✓ Érdekes, változatos vázlatkészítési módszereket alakítanak ki és ezeket alkalmazzák a mindennapos feladatokban.
- ✓ A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása:

Mohács Térségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

- ✓ 1-2. évfolyam: tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása, motiváció növelése.
 - ✓ 3-4. évfolyam: motiváció növelése, tanulásszervezés, teljesítmények növelése.
 - ✓ 5-6. évfolyam: kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.
 - ✓ 7-8. évfolyam: A már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, megerősítése, bővítése, finomítása hatékonyságuk, változékonyságuk növelése.
- ✓ Digitális értékelési rend kidolgozása: digitális mérési, értékelési rendszerek bevezetése, elektronikus tudásfelmérés általánossá tétele, amely lehetővé teszi elsősorban a formatív értékelés támogatását széles értékelési eszközkészlet kialakításával, (Geomatech feladatlapok, on-line kvízek)
 - ✓ A digitális kompetenciafejlesztést támogató kimeneti követelményrendszer kialakítása: a diákok számára épüljön be a tanulási feladatok közé az információkeresés, feldolgozás, kollaboráció IKT-val támogatott megoldásainak használata, valamint a médiatudatosság fejlesztése.
 - ✓ pedagógusok feladatait a munkaköri leírás tartalmazza.